

Homage à Saul

(11 költő a 12-diknek)

Váratlanul ismertté vált a húsz éve felfedezett ex-punkrocker Soá-sirató költő – RGR –, 2015. május végén, mikor főszerepet játszott egy Cannes-ban nagydíjat kapott filmben élete fő témájáról. A régi rocker ismerősök és barátok közül Pajor Tamás javasolta, hogy szervezzünk a Sziget Fesztiválon egy „homage à röhrig”-estet olyan régi-haver művész-kollégákkal, mint Vető János (és a lubavicsi rabbi adott is helyszínt hozzá). Mivel a Litera és a Szépírók online fórumain ezt megírtuk, néhány költő kolléga a több száz közül (többek közt Falcsik Mari, Petőcz András, Tóth Krisztina, Rapai Ágnes, Bedecs László, Csepregi János, Németh Zoltán) is jelentkezett, hogy majd verseket olvas fel, melyek kapcsolódnak Röhrig Géza Rafaelhez. Az esemény rajtunk kívül álló okokból elmaradt, így aztán a beérkezett versek itt jutnak el először a közönséghez – a versek helyett egy performance volt csak, melyben a sonderesek kötetéből olvasott fel Bozó Patrik, aki színdarabot tervez Röhrig-versekből (és saját verssel szerepel itt).

Kozma Gy. Uri

ajánljuk Nagy Attila Kristóf emlékének

Bedecs László

Saul fia

*Még mindig van köztünk távolság,
az út két arc között, az úton kockák, macskakő.
A film műtét, és csak ébren elvégezhető.
A filmkockákon metszések,
hegek a balántékon, a homlokon, a szemem
és a tarkótáj hájas fejbőrén. Engem
lát az filmen, a seb is az enyém,
nézed a fájdalom, és azt hiszed, van remény.
De a fájdalom mint az idő, sósavként ömlik az arcra,
a sav hívja elő a képeket,
és érzed, ahogy felreped a seb
egy arcon, melyet a kép maszkként az arcodra húz.
Fuldokolj! A tested húsz másik testre hull.*

Németh Zoltán

Saul 1.

*Nyeltem a halottak arcát,
túl sok volt a kép,
a Nap még mindig
túl sok fényt küldött
a Föld másik feléről.
De a csecsemő,
akit a föld alá rejtettem,
némán túrt.
Vérrel öntöztem,
mint a magvakat,*

*és búza nőtt a szavakban,
és föld a föld helyett.
Ember vagyok,
szemérmetlenül használom
mások tragédiáját.
A park szélén
keskeny vonal:
a gettó egykori
kerülete.
Se vége, se hossza*

Saul 2.

*Megkerestem az összes halottat.
Éjjeleken át jártam a várost,
számoltam minden lélegzetvételt,
és az összes elásvott, fuldokló tetem,
minden szenvedés és viszonyat
beleivódott szerveimbe.
Az út egy esetet tartó kéz
szokatlan vonalaként
izmaimra, csontvázamra,
mozdulataimra
mint vászonra rakta fel
a bolttestek egykori életét.
Ez lettem én,
másfél méterrel a város
eredeti szintje fölött,
amelyet hullák
és némi épületmaradék
töltött ki:
ez Varsó.
Eltömöttem,
túl sok volt a kép,
a Nap még mindig
túl sok fényt küldött
a Föld másik feléről.
De vittem egy csecsemőt,*

*akit a föld alá rejtettem,
némán túrt.
Vérrel öntöztem,
mint a magvakat,
és búza nőtt a szavakban,
és föld a föld helyett.
Ember vagyok,
szemérmetlenül használom
mások tragédiáját.
Amit követtem,
megtaláltam.
A park szélén
keskeny vonal:
a gettó egykori
kerülete.
Puha, hullámzó,
vérrel teli föld.
Milliónyi szív pumpálja,
remegnek a házak
szakadatlan,
és a levegő:
torkomon lenyúl
a száraz lélegzet ujjá,
kifordít
és messzire dob a táj.*

Petőcz András

Hagyaték

A cipők az előszobában, *mondod*, rossz üzenet, ahogy ott, magukra maradva, üresen, hogy csak bámulnak bele a semmibe, néznek maguk elé, megszmorodott cipők, gazdátlan lények, akik élnek, *mondod*, *szándékosan így*, „akik”, *hűvös a tekinteted, majdnem hideg, a cipők meg csak sorakoznak az előszobában, pedig nem kiáltott senki, „sorakozó!” – csak bámulnak, odatéve a fal mellé, nem valamiféle zavaros folyóra néznek, nem mondhatjuk, hogy egy bizonyos vízre, ahol hallgat a mély, nem, nem, nem!, de oly nagyon egyedül, rosszkedvűen, magányosan állnak, valóban elhagyatva, hisz’ elhagyatnak akkor mindenek, mondod, és látá Isten, ahogy várákozna, *teszed hozzá,**

igen, *szólok én,*
mégis megőriznek minket, a tárgyak, *apám menórája a nappaliban mindazt megőrzi, ami volt, mindazokat, akik voltak, őrzi az anyja emlékét, meg a nagymama emlékét, üzeneteket közvetítenek nekünk, a tárgyaink, például a cipők, meg a hűvös szél a nyárban, emlék, ami itt van velünk, mindannyiunkkal – látom, ahogy apám váratlanul, talán éppen péntek este lehetett, odaadja nekem a menórát, hagyaték, mondja, és az ajándéka fölé emeli a tenyerét, mint aki melegedni akar valami tűznél, mintha téli hideg lenne, amikor szorongva és fázva búvik össze szülő és gyerek, nem tudva, mit hoz az ismeretlen idő, a kiszámíthatatlan idő, amely sötét fellegként tornyosul egy égő bokor fölé.*

Saul

Rám nézel, és azt *mondod*, meglehetősen váratlanul, hogy Saulnak hívják, aztán *kissé zavartan, de folytatod, elmeséled, hogy messze, New Yorkban él, de ez nem akadályoz meg abban, hogy szeresd, mondod, a távoli Saul, akivel egy olaszországi úton, egy velencei kávézóban ismerkedtél meg, nagyon romantikus volt, mondod, és most utazol hozzá, New Yorkba, nála fogsz lakni, ezentúl vele élsz, vállalsz majd munkát, meséled, felépítesz majd egy új világot, valami mást, mint az eddigiek, újat és izgalmasat, kiszabadulsz, mondod, a hétköznapiakból, lesz minden, amire eddig is vágytál, utazások, tenger, és nagy-nagy levegővételek,*

hozd haza Saul, *szólok,*
hozd vissza őt, ha lehet, hogy kissé bátrabbak és szebbek legyünk, tisztábbak, főleg, *mondom neked,* ha lehet még megtisztulásról beszélni, *folytatod,* de te csak nézel rám, és megrázod a fejed, mint aki azt *mondja,* Saul már nem tér vissza soha, nem jön baza az, akinek el kellett mennie, mert küldték, nem tér vissza soha az áldozat, csak emlékének visszfénye dereng fel olykor-olykor, *hűvös patak áttetsző vizében valami erdő mélyén, vagy csorba, megsérült tükröben, akkor, amikor a belvárosi bérház gangjáról – mitsemtudó – gyerekbang sikolt bele abba az éjszakai csendbe, amit már nem tör meg aknavető zaja, géppuska ropogása.*

Tóth Krisztina

A világ minden országa

*Forgott a nyárfavatta, nem volt kitáblázva az égető,
 aztán feltűnt a műút végén a csavart kéményű plébtető,
 és tudtam, hogy az az, valaki mobilozott az udvaron,
 a kapu tárva-nyitva állt, köszöntem, gondoltam, úgy hagyom,
 megállított egy férfi, kérdeztem, hogy jutok az irodába,
 szóval maga jött egyre, akkor a maga nagymamája,
 éppen időben, mondta, már be van kezelve a néni,
 nem mertem rákérdezni, hogy ezt pontosan hogy is érti,
 de még igazolnom kellett, hogy a magyar állam polgára,
 s az elbunyit ily módon jogosult a hamvasztásra.
 A papírokat az asztalra tettem, egy nő meg a gépen
 babrált: az útlevel a fűzésnél, pont középen
 kinyílt a levegőtlen szobában, mint egy ablak,
 pecséttel tanúsítva, hogy birtokosa
 a világ minden országába utazhat.*

*A világ minden országának csarnokában
 egy szürke, zúgó monitor előtt álltam,
 és figyeltem a nagyanyám útra felöltött arcát,
 ahogy a sínen lehunyit szemmel baládt át,
 és még hasonlított magára, csak hegyesebb volt az orra,
 de már jobban hasonlított az összes földi halottra,
 májfoltos, sárga tokká változott, puszta testté,
 ez hamis világ timnüce belől menté,
 amikor becsúsztatták, hirtelen elnéztem máshová,
 és odutta vala neki paradicsumut bazoá,
 és széket toltak alá, üljön le, ha kívárja,
 de menni kellett a gyerekért az iskolába,
 nyomogatták a gombokat, zúgni kezdett az áram,
 egy óra negyvenhat volt. Nem hiszek
 az örvénylő test feltámadásában.*

*Nyár turbinája, száraz esőt hadart az égbolt,
 hunyorgtam, odakint meleg szél volt,
 karcos felhőt kavart, vitte, besodorta középre,
 nem őt sirattam, nem beszélünk már vagy öt éve,
 nem azt az arcot, kezét, nem a sápadt gyerekkort,
 hanem a testet, a testet, a testet, hogy csak ez volt,
 hogy ennyi az egész, leváló bőr, lila körmök, hogy ennyi,
 hogy üres test vagyok és hogy nem bírlak nem szeretni,
 hogy a világ minden országa egyetlen test maga,
 hogy mégisincs otthona, hogy másban sohase ér a test baze,
 autók dudáltak és jött egy biciklis, kikerült,
 a por a bőrön át lassan a szikkadt szővre ült,
 két óra múlhatott, mikor tudtam, még mindig égett –
 Mentem valahol az Auchan mögött,
 hogy megtaláljam a HÉV-et.*

*Rapai Ágnes**Fegyenc**Röhrig Gézának*

*Földrengés sújtotta domborzatot látott,
Fanyar füst marcangolta báránnyelbőt.
Fékesikorgást hallott és csattanást.
Eleredt az orra vére, mégse tágtott.
Történetéből elé tolt egy lapot az óvatlan pillanat.
A fegyenc szó magához láncolta.
Abban reménykedett, hogy mégse.
Hogy talán sikerül továbbhaladni.
De az olyan erősen kapaszkodott belé,
Innen többé már nem mozdulhatott.*

*Falcsik Mari**A XXI. század költőibe*

*megcsebezjük pajtás ha ez minékünk jutott
ami megjelent már bullaifjú prófétánknak
Szent Mártír Attilánknak is szegénynek:
a lényeg a méreg a féreg*

*de csak hogy mi már ne fessünk új szép vázlatot
hanem szót a szóra pakoljuk fel mi az ember
hogy láttassék végre míg egybeérnek
ha tényleg a tény meg az ének*

Pajor Tamás

Brooklyn

Itt túl az óperenciás sztenderden nézek mint tengerszem
mint mesélő Andersen
Azt azért megjegyzem
hogy aztán átkattinthatsz, ha nem tetszem
Azt kérdeed magyar-e vagyok
egy biztos nem vagyok magyartalan
Adom a humoradagom, ami nem modortalan
Nem szól klezmer idebenn
de az írás fenn a szívemen maradok tisztelettel én itt rendszeridegen
Ilyen egy zsidó, aki unortodox nevetni fogsz, nálam nincs humordetox
de hamar leszoksz, ha ez neked toxikus szitokszó amin vibogsz
Gondold át mert asszem kikopsz

szövegem tűz-víz
Számban a szó süll, a szó süll,
a social media
Álnevem grünpeace, mellettem Kohn ül, osztom a posztomat
és szépiül sepia
Ez egyszerre vice ma és micva mert egyszer Móricka
Rájött hogy Európa kalicka
Nem adott védvázat, csak vérvázat
Nem tudta a kis Klein, ez a szél miért támadt
Csak követte á-tól cetig
Jónást és cethalát
a kómás tetszhalált
A gyónássá eszkalált jazzdalát,
a több mint lesz talánt

Csak a vigasz szóra vár a diaszpóra fogy a gyertyacsonk folyik a viasz róla

És Eljött ide ahol Elvis, Elvis elviszinten lenni presztízs
Mindent amit féltett feltett
még ha ennyit veszt is
Mert Brooklyn boker tov
jófej koshershop
néha póker, néha sóber nyóckersokk
de ide rúgta a bakancs
ami eltipor, meg lelkikor
A Woody elemeknek itt lett
enni hol
Two icecream please
vanilla, choelete
Nem volt pénzüük, de valahogy csak lett
Itt szólt a Bob Dylan
és nem a Bodri lenn
Hogy magyar-e vagyok
az belül mondd milyen?
Húsz magyarul adok effektet

és defektet
 Nyugi nem felvásárló vagyok
 aki befektet
 Akiért mindig nyitva tart a pláza és megy a matekzszenik
 Start-up láza
 csak Úr-kutató vagyok,
 a názáreti Nasa
 Jákob hangos fia, ha kell
 halkabb sráca
 Mert bárki ki lesz ikon
 írhatnak lexikonnyit
 Nekem akkor is Jézusé a legzsídóbb hit
 de nézek mint a zebrabal
 vagy a halk zebra ha megkérded mi az az algebra
 hát ez nem Neumannt idéz szavam se Maimonidészt
 mégis odacsap, de miért baj ha csibész?
 Nem vagyok teg-ed, se beteged se orvosod
 Csak üzenek neked, mikor versem olvasod
 Abogy az apukád Rásit
 a kapuzárásit
 A házmaster pánikol
 a cica a kukán ávít
 Hát ennyit a kipárol, a kipárol
 a kipárolgásról
 Majd később valamikor az imáról máskor

 Mert csak a vigasz szóra vár a diaszpóra fogy a gyertyacsonk folyik a viasz róla

Bozó Patrik

dal

színtelen bánattal ide-oda élek
 örülök ha néha egy lánykát megkefélek
 hajadban a rózsaszél nem áll olyan szépen
 pedig én a lelked s nem testedet kérem

de a lelked elrabolni nem sikerül addig
 amíg anyabiányomtól maradok én addikt
 szörnyű körben borongok miképp egy tornádó
 kiszabadulásomhoz kéne tán egy látó

ki száanalom nélkül emel ki a sárból
 elfeledett önmagamat kibozza a várból

ó hercegnőm ó hercegnőm nem is várlak téged
 szőlőfürtöt eszegetve az ágyon benyélék

naphosszat csak álmodozom istenről meg rólad
 néha néha örpulykámából tépek egy szép tollat

megírom a bánatomat örömet élem
 az extázist lapra vetem egy nap azt remélem

ó angyalom ó angyalom eljössz szépen lassan
 egy hajnalon meglelem már anyámat magamban
 elfogadom magamat ha eljön még egy újbold
 mozdulatom szépségébe bele-bele bújok

gyakorlom gyakorlom mit jelent a lélek
 hosszú álom utamról haza én nem érek
 gyászmiwék csak verseim vak személyiségről
 üres létet gyúrni vágy ezer ellentétből

*Kozma György**géza**méza a géza
máz alázza**megragasztott
törött váza**néző láza
magyarázza**fázósan a
fejét rázza**árvaház a
dávíd háza.**rajongós versem
rafinak**lájkkollak mint rajongó a sztárt
kit bejáratnál csak hiába várt
szégyellnem kell hiszen kinevetnek
de így tisztellek: hogy kedvelni merlek**imádlak mint tanítvány a rabbit
mint nyugdíjas ki megszeret egy hobbit
sosem látlak csak fotókon nézlek
az lettél nekem mi bolttestnek a lélek**álomban ha megjelenesz
minden jó és nyugodt lesz
az életben ritkán látlak
távol tőled mint az átlag**rég volt: ültünk a templomban
mint két lúzer térdig romban
téged áldás-örvény kap fel
én lebuldtam mér nem kapsz el**ha neked jó – minden rendben
nem volt még így az életben
kezdek látni messiás ávét
a boltakat mind kiásvod.*

Csepregi János
A határ egyik oldalán

csak hallgatni
bölcsen

szóalni
némán
sárga jelzés
a kabátomon

sápadt csillag
a szívem fölött
megszagotott
tekintetem
körbejár:

hová temettétek
halott Istenemet?

Vető János
Hold sugár

Hold sugár
modern bútorok
a kertben ping-pong asztal
és arra gondolok
nincs itt már semmi
a nincs sincs talán

csak a Hold sugár
a modern bútorok
a kerti lámpafényben
nyüzsgő apró rovarok
nincs itt már semmi
elindulok

és a Hold sugár
a modern bútorok
kert, lámpa, ping-pong asztal
mindent itthagyok
nincs már itt semmi
nem is volt talán

csak a Hold sugár